

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

NEODVIŠEN ČASOPIS ZA SLOVENSKI
NAROD V AMERIKI

NO. 150.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, DECEMBER 24th, 1928.

LETO XXX. — VOL. XXX.

Newburške novice.

DOPISNIK VAM ŽELI VSEM
SKUPAJ PRAV VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE

Prav kratko danes. Prav pred Božičem smo. Vse se pripravljajo za ta veliki praznik. Solsko mladino smo ravno odpravili. Narodni Dom nam je zopet prav dobro služil. 700 otrok se je zbralo tam, da so imeli svoje veselje. Sv. Miklavž se je prikazal, in otroci so naredili malo predstavo, naka je Miklavž razdelil svoje darove. Da se je to omogočilo, se moramo zahvaliti v prvi vrsti Mr. Louis Ferfolia, našemu pogrebniku, ki je menda sv. Miklavža naprosil, da se je pri nas ustavljal. Prav iskrena hvala mu! Zahvaliti se moramo pa tudi Mr. Andrej Zagarju, oskrbniku Doma in družbi S. N. Doma, ki nam je dala dvorano na razpolago.

Takoj potem je prinesel raznašalec "Ameriško Domovino," božično številko. Še nisem imel časa vsega prebrati, toda videl sem dosti, da moram reči, da je to krasna številka. Pisatelji iz vseh krajev našega mesta in po Ameriki so se odzvali ter napisali: nekateri svoje spomine, drugi članke, tretji povesti, tako da bomo za praznike dobro preskrbljeni z berilom. Spomini zelo radi uhajajo nazaj v prejšnja leta, četudi imajo kdo "očito izpoved," katero sembral z največjim zanimanjem. Meni se zdi, da imamo v Anton Miklavžiču izrednega pisatelja, in prav rad bi vsakdo še večkrat kaj čital izpod njegovega peresa. Vsem dopisnikom izražam najboljša voščila. Bog jih živi, in daj še vsakemu močno desno roko, da bo pisal narodu v korist.

Toda, novice, novice, kje pa so! Da, nekaj jih je, a niso ravno vesele. Družini Anton Rus na Union ave. je umrl mali sinko Lovrenc. Bil je ravno v starosti, ko so malčki v največjo zabavo staršem.

Kar hitro ga je zgrabila pljučnica in ga poslala v nebeške višave med angeljčke. Rusovim izražamo naše globoko sožalje.

Družini John Hrovat iz Raymond ave. je umrla mati, oziroma soproga, stara 38 let. Kdo more popisati žalost otrok, ki so se nedorastli, kot tudi moža. V tem času se vse veseli in raduje, toda v tej hiši je sedaj prazno! Ranjka je bila članica ženskega društva sv. Rešnjega Telesa, ki ji je privedilo dostojen pogreb. Bolehala je več let. Za njo je bila smrt nekakša rešiteljica, in upamo da se je preselila v kraj večnega Božiča. Njej veljajo lepe besede, katere je Mr. Zorman tako ganljivo zapel ob pogrebu: "Blagor mu, ki se spočije..."

Mnogo je boleznih med našimi ljudmi. Večina ima lahek slučaj "flu." Prav nevarno je pa bolan Frank Kovačič iz Maple Heights. Teško je bolan tudi Karl Cotman na Corlettu. Kastelčeva mati na Marble ave., ki so že nad 80 let stari, tudi pravijo, da polagoma ča-

Številni ropi.

ZA PRAZNIKE IMA POLICIJA
OPRAVITI S ŠTEVILNIMI
ROPARJI

Nenavadno število ropov se pripetilo poslednje noči in dneve v Clevelandu. Sicer je okoli praznikov vedno več vitezov svedra na delu kot navadno, toda letošnji Božič se še posebno odlikuje po ropih, kar je znamenje, da so ljudje postali bolj predrzni ali pa v resnici vlada tako pomanjkanje, da se gotovi ljudje ne morejo ustavljati zapeljivosti ropa. Dvanajst nasilnih ropov je bilo sporočenih policiji v noči med petkom in soboto, in o 25 roparskih napadih poročala policija v noči med soboto in nedeljo. V mnogih slučajih so roparji še frkolini, 15 do 16 let stari fantiči. V nobenem slučaju pa ni bila odnešana, oziroma oprana visoka svota. Dvanajst ropov je prineslo roparjem "čiste ga" \$250.00. Večinoma so roparji dobili od \$2 do \$20.00. Policija je tekoma zadnjih treh dni aretirala nad 20 osumljenčev, katerim sicer ne morejo ničesar dokazati, toda so bili radi sumljivosti poslani za 30 dni v zapor.

○ Iz vasi Euclid se nam poročajo glede slavnosti božičnega dneva in glede službe božje pri farji sv. Kristine. Sv. maša se bo vršila ob polnoči, nadalje bo sv. maša ob 8. uri zjutraj, ob 10. uri. Pri prvi in tretji sv. maši sodeluje pevsko društvo "Zorislava," pri maši ob 8. uri pa sodeluje ženski cerkveni zbor. Torej bomo imeli prav izvrstno službo božjo za praznike, dasiravno je naša fara najmlajša, pa bomo skušali, da bomo med prvimi!

○ Mr. Anton Klinc, prvi ustanovnik slovenskega časopisa v Clevelandu, pošilja iskrene pozdrave vsem rojakom in rojakinjam v šir. Ameriki, in sicer iz Zgornje Straže pri Novem mestu.

kajo na — smrt, toda mi pravimo, da vsi čakamo istega, a dosedaj še ni nič hudega. Med šolskimi otroci je vse polno boleznih, in ravno sedaj! Otroci so takrat najraje bolni, kadar je šola v teku, ne pa tedaj, ko so počitnice. Vsem bolnikom želimo hitrega okrevanja.

Se malo naznanila za naše raztresene farane. Ko omenjamo, da so naši farani raztreseni, se razume, da ne v molitvi, ampak da so raztreseni po širokem Clevelandu in okolici. Torej: na sveti dan so naše poslednjem redu: ob polnoči, ob 7. 8. 9. 10. in 11. uri. Ta zadnja sv. maša je za društva. Ob polnoči in pri 11. maši se bodo naši pevci pokazali kaj znajo.

Konečno naj izrazim tukaj iskrena voščila vsem, zlasti pa onim, ki ne bodo mogli v cerkev na Božič, da bi slišali besedo voščila. Saj ni treba veliko besedi za tako voščilo. Vse kar je dobrega za dušo in telo voščim, najprvo seveda svojim faranom. V drugi vrsti pa vsem onim, ki so mi poslali pozdrave. Dobil sem toliko pozdravov, da mi ni mogoče sedaj vsem odgovarjati, torej jim na tem mestu želim. Iskrene pozdrave in čestitke k Božiču, in Bog vas živi vse!

Cerkev gori.

VELIČASTNA \$4,000,000
VREDNA STAVBA JE BILA
ŽRTEV POŽARJA

New York, 22. dec. Park Avenue baptistovska cerkev, za katero je dal Rockefeller in drugi bogati župljani \$4,000,000, je danes pogorela. Požar je bil eden največjih kar jih pomni New York. Skupna škoda, povzročena po požaru, se ceni nad en milijon dolarjev. Okoli 100 družin, ki bivajo v bližini cerkve, je moralo bežati iz svojih stanovanj. Požar je privabil nad 100.000 ljudi, ki so v bližini gledali strašen prizor, ko je ogenj segal do 300 čevljev visoko. Cerkev je bila baš kar dograjena, in še ni bila rabljena za opravila. Zvonik pri cerkvi se dviga 375 čevljev visoko, in te dni enkrat so nameravali dati v zvonik krasne zvonove, 12 po številu, ki so vredni \$300.000. Ogenj je nastal radi nekega aparata, ki je imel v sebi ogenj, ki je sušil cerkev. Goreti je začelo v znamenju zvonika. 600 gasilcev je dospelo na lice mesta, ki so po peturnem delu končno pogasili požar.

NAŠ NOVI DRŽAVNI PRAVDNIK MR. PRINCE

Sporočili smo zadnji teden kratko notico, da je novo izvoljeni državni pravdnik v Clevelandu, Mr. Ray T. Miller, imenoval za pomožnega državnega pravdnika našega rojaka Mr. John J. Prince, ki je eden naših mlajših slovenskih odvetnikov v Clevelandu. Mladi Johnnie je sin Mr. in Mrs. Prince iz 63. ceste. Njegov oče je eden najstarejših slovenskih naseljenčev v Clevelandu, ki se je kmalu po svojem prihodu v Ameriko pobriral za ameriško državljanstvo, in ki se je aktivno vdeleževal v političnem življenju skozi 26 let. Bil je vedno zvest pristaš demokratične stranke. Na enak način je tudi mladi Mr. Prince zadnja leta, odkar je nastopil v javnosti, sledil vzgledu svojega očeta. Mr. Prince je bil zadnje dve leti in pol državni investigator ali poizvedovalec za slučaje ponesrečenja delavcev v tovarnah. V tem poslu si je pridobil mnogokušenj. V njegovem novem poklicu pa se mu odpira novo, bogato polje kot pomožni državni pravdnik v Clevelandu. Mladi Mr. Prince je energičen, lojalen in delaven človek, o katerem smo prepričani, da bo v ponos in čast našega naroda na svojem novem mestu kot prvi Slovenec, ki je dosegel čast pomožnega državnega pravdnika v Zedinjenih državah.

○ Dr. Napredni Slovenci št. 5 S. D. Z. je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. And. Teakav, podpreds. Anton Zajc, tajnik Geo. Turek, 16011 Waterloo Rd. blagajnik Fr. Weiss, zapisnikar Jakob Kolman. Nadzorniki: Tom Kraič, John Pirnat, Matt Verbič. Zdravnika dr. F. J. Kern, dr. Oman. Zastopnik za Klub S. N. Doma Geo. Turek.

○ V sredo, 26. decembra "Ameriška Domovina" ne bo izšla. Prihodnja številka izide v petek, 28. decembra.

○ Na božični dan 25 decembra bo Bukovnik fotografski studio ves dan zaprt.

Krasna božičnica Orla

Rajanje angeto! Kdo si ga ne bi želel videti! Pridite na Božičnico Orla na božični dan 25. dec. ob 7:30 večer v Narodni Dom na St. Clair ave in videli boste rajati krasne male angelece okrog sijajnega božičnega drevesa. Prijajali bodo z ogromnim, bajno razsvetljenim božičnim drevesom na oder ob zvokih svetovne pesmi, rajali na odru okrog njega ob sviranju in petju znane: "Sveta noč, blažena noč..." To je ena izmed točk Božičnice Orla, ki so vse tako lepe, tako ljubke, da človek ne ve, kateri bi dal prednost: igra "K mami, ci," igranje tamburaškega zbora samih izbranih koncertnih točk, božične pesmi s petjem, prihod božičnega drevesa z angeli in njihovo rajanje krog njega, nastop Miklavža z velikim sprenstvom, bogato obloženim (!), veselje in iznenađenje otrok... o vam samim se bo srce omehčalo in napolnilo s tihim, božičnim zadovoljstvom ob vsem tem, kar boste videli in slišali! Tembolj, ko boste imeli prijetno zavest, da ste tudi vi pomembni in blaginjavni v tem veseloj Božični noči. Zavedni katoličani, priite zavredni Slovenci! Vsem svojim prijateljem in dobrotnikom in obiskovalcem svojih prireditev pa želi društvo Orel prav prijetne božične praznike in božjega blagoslova polno Novo leto! Obenem pa prosim nadalje, da, še večje naklonjenost, ker namerava Orel v bodočem letu svoje delo še poglobiti in razširiti. Naše geslo je: Naprej! Kvišku k vedno večji novi dovršenosti! Bog živi!

○ Dr. Srca Marije (staro) je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. Julia Brezovar, podpreds. Mary Grdina, tajnica Marija Hočevar, 1206 E. 74th St. druga tajnica Mary Bradač, blagajnica Katarina Perme. Odbornice: Mary Skulj, Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Pikš, Genovefa Supan in Mary Brodnik. Rediteljica Frances Kasunič. Bolniška nadzornica Helena Simončič. Zdravniki: Dr. James Seliškar, dr. M. F. Oman in dr. Louis Perme.

○ Umrl je poznani rojak F. Kovačič, 5158 Miller Ave. Maple Hights. Pogreb v sredo. Več prihodnjic.

○ Društvo Marije Vnebozvezte, št. 103 J. S. K. Jednote je izvolilo sledeči odbor za 1929: Mary Ivančič, predsednica; Jennie Dolenc, 15922 Holmes Ave., tajnica; Mary Walter, blagajnica; Anna Walter, zapisnikarica; Johana Pust, Ana Pierce, Johana Ferjančič, nadzornice; Dr. L. J. Perme, društveni zdravnik.

○ Nevarno je bolan na svojem domu Mr. Rud. Perdan, 933 E. 185th St. Mr. Perdan je predsednik nadzornega odbora J. S. K. Jednote.

○ Direktor javnega zdravja in blagostanja, Dudley S. Blossom, se potom "Ameriške Domovine" javno zahvaljuje vsem državljanom, ki so pri zadnjih volitvah glasovali za bonde za zgradbo nove bolnišnice.

Uradno štetje.

ŠELE SEDAJ SO DOGNALI
NATANČNO GLASOVE
ZADNJIH VOLITEV

Washington, 22. dec. Sedaj so uradno dognane številke glasov, ki so bile oddane pri zadnjih predsedniških volitvah. Herbert Hoover, novo izvoljeni predsednik je dobil vsega skupaj 21.429.109 glasov, dočim je dobil Smith 15.005.497 glasov. Nikdar v zgodovini Zjed. držav se ni še toliko volivcev vdeležilo volitev kot letos. Skupno število oddanih glasov znaša 36.798.649. Poraz socialistične stranke je še huji kot se je prvotno poročalo. Socialistični kandidat za predsednika, Norman Thomas je dobil vsega skupaj 267.101 glasov. To se pravi, da je socialistična stranka nazadovala za 800.000 glasov, in je doživela svoj najslabši poraz, odkar sploh obstoji v Ameriki. Kandidat boljše stranke, Foster, je pa dobil samo 48.228 glasov. Komunistična stranka je zapravila nad pol milijona dolarjev za volitve, torej je plačala več kot \$10.00 za vsak glas, ki je bil oddan za njo. Potem je imela še tretja socialistična stranka, takozvana "socialistična-delavska stranka" svojega kandidata za predsednika. Imenoval se je Reynolds. Ta je pa dobil 21.185 glasov, ali približno toliko kot jih dobi naš councilman v Clevelandu. Imeli smo še dva druga predsedniška kandidata, in sicer suhača Webb, ki je dobil 20.101 glas, in kandidat "farmarske-delavske stranke," ki je dobil celih 6971 glasov. Nikdar v zgodovini Zjed. držav ni dobil kandidat demokratične stranke še toliko glasov kot jih je dobil letos Smith. Smith je dobil leta 1924. Glede izida volitev v državi Ohio, so na razpolago sledeče uradne številke: Za Hooverja 1.660.627 glasov, za Smitha 864.210 glasov, za socialist Thomasa 8563 glasov, za boljše Fosterja 2836 glasov, za socialist-delavca Reynolds 1615 glasov. In s tem so poročila o volitvah končana. Pripravljali se bomo za nove volitve.

○ Dr. Lunder-Adamič je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. John Marn, podpreds. Louis Zorko, tajnik Wm. Candon, 1058 E. 72nd St. blag. Anton Wapotic. Nadzorniki: Ignac Smuk, Louis Levstik in Jos. Likar.

○ V Norwood gledališču bodo kazali v sredo, četrtek in petek, 26., 27. in 28. decembra v resnici krasno sliko "The Four Sons" ali "Štirje sinovi." To je v srce segajoča slika, katero vam prav priporočamo, da jo vidite. Le malo slik je narejenih, ki se morejo primerjati s to sliko.

○ Društvo Kristusa Kralja, št. 226 K. S. K. Jednote je izvolilo sledeči odbor za 1929: Jos. Jemc, predsednik; F. Oblak, podpredsednik; Josip Grdina, tajnik, 6121 St. Clair Ave. John Zalaznik, zapisnikar; Fr. Kočevar, blagajnik; Margaret Klaus, Anton Gregorač in John Končan, nadzorniki; dr. M. F. Oman in dr. L. J. Perme, zdravnika.

Pastor slepar.

JE DOBIL PET LET JEČE,
KER JE PONAREJAL ČE-
KE IN SLEPARIL LJUDI

Los Angeles, 22. dec. — Pastor protestantovske cerkve, 23-letni Arthur Arnold, ki zastopa versko sekto "Pentacostal Church," je bil včeraj obsojen na pet let ječe, ker je ponarejal čeke in tako delal denar. Sodniku je slepar povedal, da se je delal pet let slepega, in da je bil končno "ozdravljen" od neke druge protestantovske sleparice in pridigarice, notorične Aime McPherson. "Ozdravit" se je "dal" od sleposti, tako da bi dobila Aime McPherson večji kredit. Ko je bil obsojen, je na sodnji povedal, da ga bo ta obsodba "očistila" vseh grehov. Toda prismojenih ljudi se nikdar ne zmanjka. Ko je bila obsodba izrečena, in je bilo na sodnji dokazano, da je ta "pastor" očito sleparil, so njegovi verski pripadniki poslali pismo sodnji, v katerem izražajo svojo "neomejeno zaupanje v svojega pastora."

NEKAJ NOVIH AMERIŠKIH DRŽAVLJANOV

Pretekli petek, 21. decembra je bilo na zvezini sodnji podeljeno ameriško državljanstvo šestim našim rojakom. Lepo darilo za božične praznike. Ameriški državljanji so postali sledeči: Jos. Doč, Mary Železnik, Lucija Ogrinc, Mat. Borich, Jennie Koman in Stefan Razarin. Zadnjič smo izkazali 545 novih naših državljanov v tem letu, danes šest, skupaj 551 v letošnjem letu. Pač lepo število. Vsem novim ameriškim državljanom izrekamo naše prav iskrene čestitke!

○ Na božični dan 25. decembra se bo kegljalo za cekin \$5 na kegljišču pri Jos. Pozelniku, na 6125 St. Clair Ave. Joe nam ni povedal, kdo bo dobil cekin, oni, ki najslabše keglja, ali pa oni, ki jih bo največ podrl. Na vsak način pa bo cekin gotovo dobljen, in kegljači, pazite, da ga boste dobili!

○ Pred kratkim se je ustanovila v Clevelandu družba odličnih Hrvatov, ki so nakupili posestvo na 6314 St. Clair Ave. Nameravajo postaviti Hrvatski Dom. Ta organizacija ima v nedeljo 30. decembra, 1928, v omenjenih prostorih velik banket, h kateremu so tudi Slovenci prijazno vabljeni.

○ Društvo Marije Magdalene št. 162 K. S. K. Jednote, je izvolilo sledeči odbor za 1929: Helena Mally, predsednica; Antonija Zupan, podpredsednica; Mary Hočevar, tajnica, 1206 E. 74th St.; Louise Pikš, blagajnica; Julija Brezovar, zapisnikarica; Frances Kasunič, rediteljica; Mary Skulj, Genovefa Supan in Cecilia Žnidaršič, nadzornice; dr. Oman, dr. Seliškar, dr. Perme, zdravniki.

○ Mr. Theo. Hartman se je vrnil iz obiska v stari domovini. Mr. Hartman stanuje na 1246 Addison Rd. Pozdravlja in se priporoča vsem svojim stariim odjemalcem.

○ Pri nas lahko vsak čas plačate račune za elektriko, vodo in telefon.

○ 225 oseb je bilo letos v Clevelandu ubitih od avtomobilov.

Flu ponehuje.

VREME JE POVZROČILO
ZMANJŠANJE NEVARNE
EPIDEMIJE ZA LJUDI

Influenca, hripa, kašelj in enake nadleže, ki so mučile ameriške prebivalce zadnje tri tedne, sedaj ponehujejo. Zdravstvena oblast naznanja, da se nahaja v Clevelandu še kakih 3.000 slučajev influence, toda novi slučajji so redki, in enako se poročajo tudi iz države Ohio. Tekom štirih tednov je v Clevelandu umrlo 19 ljudi za influenco. Epidemija influence je bila to pot zelo mila. V celi državi Ohio je bilo poročanih zdravstvenim oblastem kakih 50.000 slučajev, toda le 197 oseb je umrlo direktno na posledicah influence. Kdor je začutil bolezen, in se je takoj podvrnil zdravstvenim predpisom, ta je premagal influenco v treh ali štirih dneh. Toda kdor se ni brigal za svoje zdravje, je dobil od influence pljučnico, in ta je v največ slučajih smrtonosna. Clevelandске bolnice so še danes vse prenapolnjene. Vseposod so morali dobiti posebne postelje za bolnike s "flu." Vsi zdravniki in zdravniške strožnice v Clevelandu so bili zaposleni zadnje čase po 15 do 20 ur na dan. Kot prvi pregovor: "Noben veter ni tako slab, da ne bi komu ugodno pihal. Dočim influenza tlačiti ljudi, pa imajo zdravniki obilico posla." Je pač tako na tem svetu.

HOOVER NA POTU PROTI DOMU

Rio de Janeiro, 23. dec. — Herbert Hoover je danes zapustil Brazilijo, kjer ga je prebivalstvo z vso slovesnostjo sprejelo. Vkrca se je na bojno ladjo Utah, ki ga pripelje do Key West, Florida. V Floridi ostane nekaj dni na počitku, nakar se poda v Washington.

○ Dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. Jos. Jartz, podpreds. Frank Merhar, tajnik John Widervol, zapis. Joe Kalčič, blag. Anton Widervol Jr. Nadzorniki: Rud. Cerkevnik, Ivan Zupan in Jos. Jemc. Zdravnika dr. Oman in dr. Perme.

○ Umrl je Lovrenc Tomašič, 10509 Prince Ave. Pogreb se vrši v sredo ob 8:30 zj. Natčajneje prihodnjic.

○ Starišem Črnlogar, 1130 E. 68th St. je umrla hčerka Dorothy, stara leto in devet mesecev. Naše iskreno sožalje!

○ Dr. Clev. Slovenci št. 14 S. D. Z. je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. Frank Jerina, podpreds. Fr. Lavrich, tajnik Fr. Končan, blagaj. John Simončič, zapisnikar Fr. Suhadolnik. Nadzorniki: Anton Abram, John Zupančič in Fr. Pižmoht. Društvo priredi 2. febr. veselico v S. N. Domu.

○ Dr. sv. Ane št. 4 S. D. Z. je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. Julija Brezovar, podpreds. Rose L. Eršte, tajnica Mary Bradač, 1153 E. 167th St. zapisnikarica Genovefa Supan, blagaj. Frances Debevc, rediteljica Mary Pristov, nadzornice: Ana Erbežnik, Mary Skulj, Rose L. Eršte. Zdravniki: dr. Seliškar, dr. Oman in dr. Perme.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NAROČNINA:

Za Ameriko ..... \$4.00 | Za Cleveland po pošti... \$5.
Za Evropo ..... \$5.50 | Posamezna številka ... 3c.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. Tel. Randolph 0628

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 35,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit—foreign in language only.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 150. Mon. Dec. 24th, '28.

NEKAJ DOGOVKOV IZ AMERIŠKEGA ŽIVLJENJA

(Napisal Madison)

Da, prvi spomin, še predno sem stopil na ameriška tla, sem si vtisnil tam na Ellis Islandu, kjer je nekak clearing house za vse ameriške naseljence. Kot pripriprosto človek sem seveda potoval v medkrovju, in taki potniki, predno stopijo na ameriško ozemlje in smejo naprej, so najprvo pregledani na Ellis Islandu, na otoku solz. Tu se jim pretipljejo kosti, izprašuje se jih, če niso morda kakšni tepci ali berači, dožene se, če nimajo kake nalezljive bolezni, radovedno se jih vprašuje, če so menda anarhisti, in kajse-vedo kaj še! Ko sem dospel jaz na otok solz, je bilo tedaj na njem natlačeno polno potnikov iz vseh krajev sveta. Zlasti spalnici prostori so bili natpani kot skatljice s sardinami. Na ozki, mrežasti postelji smo spali po dva ali trije. Oblike nisi imel kam dati. Eno noč sem spal na tem otoku, pa je ne bom pozabil, in to iz dveh vzrokov. Prvič, ker sem dobil tisto noč stenice debele kot šmarnogorski lešniki, in drugič, ker so mi ukradli vse premoženje — deset dolarjev, pa še cekin je bil. Izmenjal mi ga je za avstrijski denar g. Kunc v Baslu, in sem ga hranil kot dragoceno svetinjco. Tisti cekin je bil tudi vse, kar sem s seboj prinesel. Tekom spanja ga mi je moral ukrasti najbrž moj spalnici tovariš na isti postelji. Smolo sem imel, da ga nisem poznal, kajti prišel je v postelj, ko je bila že tema, in ga sploh nisem opazil, kakšne polti je. Pritožil sem se, toda kaj je pomagalo! Kdo se zmečni za enega naseljence, ko jih je tisoče okoli. Srečen sem bil, da je kmalu potem prišel po mene sedaj pokojni Rev. Alojzij Blaznik, ki je tedaj študiral še v lemenatu. Rev. Blaznik je slišal mojo zgodbo, in dasi tedaj najbrž sam ničesar ni imel, pa je segel v žep in mi izročil dva dolarja. Nikdar mu nisem pozabil tega.

No, v Ameriki sem bil, in znašel sem se v tedanjem uradu g. Frank Sakserja na 109 Greenwich St. Rev. Blaznik me je tja zapeljal in me tam pustil. Pri Sakserju so me gledali kot pač gledajo vsakega greenhornna. Vprašali so me, kaj mislim storiti. Jaz sem seveda ravnal toliko vedel in znal kot oni, in kaj sam hotel odgovoriti. "V lemenat grem!" sem končno odgovoril, ko sem se spomnil na Rev. Blaznika. In kar naenkrat, namreč nekaj tednov po prihodu v Ameriko, so me v resnici spravili v lemenat v Baltimore, Md. Tedanji clevelandski škof Rt. Rev. Horstman se je zavezal, da bo štiri leta plačeval za mene, ako se zavežem, da bom potem prišel v clevelandsko škofijo. Rev. Blaznik mi je preskrbel vse potrebne listine, pa sem se odpeljal proti Baltimoru, kjer je tedaj imel ogromno semenišče kardinal Gibbons. No, počutil sem se kot tujec v Jeruzalemu. Znal angleškega nisem nič, semenišniki, večinoma tu rojeni Nemci in Irci, pa slovensko nisem znal govoriti. Za silo smo se pomenili v latinščini. V mojo nesrečo sem skušnjo za

sprejem v semenišče dobro prestopil, pa so me potrdili. Dobil sem dolgi talar in nekak baret. Postal sem semenišnik. V duhu sem se sanjal, kako bom nekoga dne pridigal pri sv. Vidu v novi cerkvi. Drugi dan po prihodu v semenišče je bil velik praznik, nič šole ni bilo, dobro smo jedli, in prav danjalo mi je. Toda tretji dan je bilo treba ob petih vstati, iti v cerkev, potem pa k zajtrku in študiju. Hm, sem si mislil, dovolj sem se trglat hlače po šolah, pa sem lepo udano stopil k prefektu, se mu zahvalil za trodnevno gostijo in stroho in izjavil, da mi ni mogoče ostati. In nič ni bil hud. Toda kako iti nazaj v New York brez centa? Pa se je našel rešenik v osebi Rev. Mihaela Pirnata, ki je tedaj tudi sam študiral, za katerega pa prva dva dni nisem vedel. Posodil mi je \$6.00, da sem imel za vlak, in halo nazaj v New York. V Sakserjevem uradu so me vsi debelo gledali, najbolj jo je pa pogodil g. Sakser, ki je dejal: "Kaj vraga, ali ste prišli že na novo mašo vabiti?" Tistih \$6.00 sem pa Rev. Pirnatu od prvega zaslužka takoj vrnil. In še danes mu lepa hvala.

Dobil sem delo, da sem pometal tiskarno zjutraj ob petih, prižgal plin pod stavnim strojem, potem sem šel na razne kolodvore po potnike, pozneje sem pisal potrdila o sprejetem denarju, popoldne sem "folcal" časopis "Glas Naroda" — kajti g. Sakser me je takoj v službo vzel, ko sem prišel iz lemenata — zvečer sem pospravil in pazil na urad. Dela sem imel dovolj za 15 ur na dan in dobil sem \$7.00 na teden. \$3.50 sem dal gospodinjici Mrs. von Kroge za sobo in za hrano, za \$3.50 sem pa vsak teden kupoval cigarete, porabil za vožnjo po karavli, kupoval časopise, obleko, čevlje, visko, pivo, za snazenje čevljev, pošiljal sem materi podporo in še sto drugih malenkosti. Pa se je živelo.

Iz starega kraja sem prinesel s seboj nov "havelok," nekake vrste suknjo, ki ima široko "palerino." Bil sem jako ponosen nanj. Toda kadar sem šel po newyorskkih ulicah s tem havelokom, so se mi paglavci na cesti smejali. Seveda nisem vedel sprva, zakaj se mi smejejo, a sem kmalu dognal. Dočim so bili haveloki tedaj v Evropi moderni, jih v Ameriki nihče ni nosil, in kdor ni oblečen po modi, jo kmalu iztakne, zlasti če je greenhorn. Vsa stvar me je začela jeziti, in končno sem havelok zavrgel. Toda zima je prišla, in treba je suknje. Tedaj je delal pri Mr. Sakserju Mr. Ivan Zupan kot knjigovodja, dočim je danes urednik "Glasila K. S. K. Jednote." Ta mi je prišel na pomoč. Povedal mi je, da ve za neko trgovino v Brooklynu, kjer lahko dobim suknjo za \$5.00. Mr. Ausenik, tedanji faktotum pri Mr. Sakserju, mi je posodil \$5.00, pa sva šla z Ivanom s ferryjem preko Battery na Atlantic Ave. v Brooklynu, kjer je Zupan pri nekem čifutu v resnici iztaknil suknjo,

ki mi je "pasala" in bila v resnici naprodaj za \$5.00. Izreka "svoji k svojim" se tedaj nisem mogel držati, ker v New Yorku ni bilo slovenskih trgovin. Tako sem dobil prvo suknjo v Ameriki, kateri se pobje na cesti niso več smejali. In če povem še, da mi je g. Sakser kupil za Velikonoč novo obleko, za katero je g. Ausenik po naročilu "očeta" plačal \$7.00, potem že veste, da sem bil preskrbljen z obleko.

Življenje v New Yorku ni bilo nič kaj dolgočasno. Vsako drugo nedeljo sem bil prost. Tedaj sem se dosledno voziral na Staten Island, kakih pet milj od New Yorka. Vožnja je bila 10 centov tja in nazaj, na krovu je pa takom pol-urne vožnje vselej igrala godba. Prišedši na otok, sem vzel karo in se peljal eno uro daleč, do konca. Tam sem potem korakal po gozdu, in končno, pred odhodom, stopil v gostilno, kjer sem naročil "ham-sandwich" in kozarec pive. To je veljalo 10 centov. In za 30 centov sem imenitno preživel vso nedeljo.

Kakih deset mesecev potem, ko sem dospel v Ameriko, so pri tedanjem dnevniku "Nova Domovina" v Clevelandu potrebovali urednika. Tedanji lastnik časopisa, Mr. John J. Grdina Jr. je to stvar oglašil v časopisu, in takoj sem se odločil, da se ponudim, dasi sem bil šele 19 let star in komaj 10 mesecev v Ameriki. Mr. Grdina je obljubil imenitno plačo \$24.00 na teden. In kako sem skakal, ko sem dobil pismo, da je moja prošnja sprejeta, in da naj takoj pridem v Cleveland. Bilo je ravno nekako okoli 4. julija, 1906. G. Anton Burger, ki je bil tedaj blagajnik pri Sakserju, mi je tedaj precej čedno obliko podaril, da sem zrladal kot "urednik." In šli smo z veselimi srcem proti Clevelandu. V žepu sem imel \$11.00, vse moje premoženje, katero sem si prihranil pri plači \$7.00 na teden tekom 10 mesecev. Na Union Depot sem najel kočijaža, kajti avtomobil so bili tedaj še silno redki, taxi pa nepoznani, in kaj sem jaz tudi vedel kje je 1763 St. Clair Street, kjer se je tedaj "Nova Domovina" nahajala! Dotična številka se je od tedaj spremenila na 6119 St. Clair Ave. Ponosno sem se pripeljal prav pred vrata nekake ob 12. uri popoldne. Ali me je gledal mladi John! Ko sem se predstavil, me je vprašal, če imam že stanovanje! Pa še nikjer nisem bil drugje kot v kočiji, kar se tiče Clevelanda. In me je Johnnie pograbil za rokav in odpeljal preko ceste k Mr. in Mrs. Frank Russu, ki so tedaj stanovali zgorej nad prostom, kjer se nahaja danes Zadržana prodajalna. Tam je imel Johnnie tedaj svoje dekle, čeno-oko Minnie, katero je pozneje poročil in še danes zadovoljno z njo živi. Bila je hčerka Mr. in Mrs. Rusa. Tam me je torej Johnnie zasidral, in za \$3.50 na teden smo se pogodili, da bom dobival zajutrek, kosilo, večerjo, perilo in enake potrebitine. Bilo je poceni, toda imenitno.

Seveda sem študiral na \$24 obljubljenih na teden in mislil na sijajno bodočnost. Žal, da se je v 12 urah vse spremenilo. Drugo jutro, ko bi imel nastopiti prvo uredniško službo, se pojavi v uradu Mr. France Jauh, študent odnekod iz Minesote, ki je tudi bral oglas Mr. John Grdine ter istotako dospel v Cleveland. In da je bila mera nesreče polna, je par ur za Jauhom prišel še en urednik, Rajko Faigel iz Chicage. Prebrisani Johnnie Grdina je namreč pisal vsem trem, naj kar pridejo v Cleveland, češ, če enega ne bo, bom imel vsaj drugega, in tako gotovo ne bom ostal na cedilu. Toda uredniki so navadno mož ljudje in držijo besedo, pa so prišli vsi

trije v Cleveland, katerim je pisal Grdina. Slednji si je ravnal lase in skakal po tiskarni, češ, kaj naj naredim s tremi uredniki, in vsakomur je pismeno s svojim podpisom obljubil \$24.00 na teden. To bi zneslo \$4,000 na leto samo za urednike. Naročnikov je bilo tedaj 3,000, plačevali so po \$2.50 na leto, torej 60 odstotkov vse naročnine za urednike. Pa se je kumšna glava izmazala iz zadrege. John je rekel: "Nisem pričakoval, da boste vsi trije prišli, zato pa ne morem plačati po \$24.00 na teden. Vzemite \$12.00, pa vsi lahko ostanete!" Tako se je pred 22. leti najemalo uredniške slovenske dnevnika! H kislemu prizoru smo vsi trije naredili prijazen obraz in — ostali, toda ne dolgo. Prvi je odšel France Jauh, in več mesecev za tem pa še jaz — nazaj v New York. To je bilo pet tednov potem, ko so nesramni lopovi odnesli Bobkovemu Tonetu \$800.00 izza njegovih "gavtrov," nakar so oče Sakser pozvali Bobka v New York in je na njega mesto prišel g. Louis Andolsek, ki je danes chief timekeeper pri stricu Samu v New Yorku. Z Bobkom sva pa oba odražala proti New Yorku. Bobek je dobil tedaj v New Yorku tako službo, da je po dnevu lahko spal, ponoči je pa telefone odgovarjal, če jih je namreč — slišal. Mene so pa premetili v uredništvo "Glas Naroda," katerega glavni urednik je bil tedaj pane Zmagoslav Valjavec, velik Slovan, humorist in karikaturist raznih značajev.

In tu je vredno, da se omeni ena zgodba, da boste vedeli, kako se da včasih tudi urednike časopisov potegniti, da ne boste mislili, da smo nezmoljivi, ali pa da samo druge napadamo, o samih sebi pa ne vemo nič hudega ali da skrivamo svoje grehe. Bilo je tako le pripelela in jo bre, greha povemo, ker tedaj še ni vladala prohibicija:

Bilo je neke sobote okoli 12. ure popoldne, ko smo dobili mi, kar nas je bilo v tiskarni na Washington St. v New Yorku, namreč Mr. Valjavec, Mr. Benedik, Mr. Zevnik in jaz — telefonično sporočilo iz šifkartaške urada na 109 Greenwich St. da je prišel neki potnik iz Clevelanda, ki je namenjen v staro domovino, in je prinesel s seboj iz Clevelanda dve galoni pristnega Krakerjevega brinjevca. Kdo je telefoniral, se do danes nisem mogli dognati, močno pa sumimo namreč jaz, Valjavec in Benedik, da je to afero povzročil Mr. Zupan.

Anyhow, telefoniralo se je iz šifkartašnice v tiskarno, da se nahajate v šifkartašnici dve galoni pristnega brinjevca iz Clevelanda, in da je ena galona za šifkartaše, druga pa za urednike na Washington St. Hm, sobota je bila, čas, da gremo domov, in kdo ne bi tedaj povzvil kozarec brinjevca, katerega smo si v New Yorku vedno želeli, ker ga ni bilo dobiti. Poslali smo našega postrežnika na Greenwich St., in res — čez 15 minut se je že vrnil z galono pod pazduho. Jaz, ki sem bil že prej v Clevelandu, in sem poznal Krakerjev brinjavec, ker sem moral oglaševati pisati zanj, sem bil določen, da uradno določim, če je v resnici pristen. Po par požirkih sem že trikrat prisegel, da je pravi. In tedaj se je začelo!

Ne pa tako nam, ki smo ostali. Galona je polagoma se izpraznjevala, naše glave, zlasti pa usta so postajala toliko bolj polna. Okoli nas je postala tema, toda oči so se bliskale od brinjevca kot risom. Mr. Benedikt in Mr. Cimer sta se začela objemati kot dva indijanska glavarja, ki sta kadila pipo miru, in ko sta bila v najhujšem objemu, jima je spodletelo, in sta padla tako, da je Benedikov derby dobil strašno razpoko po sred. Cimer si je pa prebil glavo preko čela. K sreči je bil češkega rodu, in češke glave so salamensko trde, bolj kot gorenjske. Zato pa toliko v njih križijo, kadar se česa naučijo, ampak naučiti se je teško. Mr. Zevnik je bil rdeč kot srednjemorski rak, jaz sem pa na stolu zraven sedel in se krohotal, ne od veselja, ampak ker se je — brinjavec krohotal. Tako približno sodim, da sem ga povzvil en kvort dobre mere. Ne vem, kako smo se razšli, kdo je luči pogasnil, samo toliko vem, da je bila galona prazna, in da sem se mahoma znašel pred vhodom na podzemeljsko železnico na South Ferry, ki naj me pelje pod morjem v Brooklynu, kjer sem stanoval. Kako sem plačal, kako sem dobil sedež, ne vem prav nič, samo toliko sem znal, da sem vzel pravi vlak pod zemljo, kjer vladala prava babilonska zmešnjava. Tudi pri zavesti sem bil še toliko, da sem vedel, kaj izstopiti in iti navzgor, na cesto. Tam se je pa vse nehalo. Dasi je bil moj dom le pol bloka od podzemeljske železnice, pa nisem znal in ne mogel najti doma. Hodil sem okoli, lovil se po vogalih, gledal brzojavne droge, megleno čital napise in skušal spomniti se, kakšne barve je hiša, v kateri stanujem. Vse zaman. Če bi šel od postaje podzemeljske železnice 100 korakov naprej, bi bil doma, toda prehodil sem tedaj najmanj 50 blokov, ne da bi vedel, kam blodim. In menda bi začel tisto noč na Coney Island, da mi ni svignila v glavo srečna misel — vprašaj policista. Policisti so tedaj bili usmiljeni s pijanimi, ker so ga sami radi žehtali kot ga še danes. Pri zavesti sem bil toliko, da nisem pozabil številke od hiše — 177 Atlantic Ave. Povedal sem to policistu s prošnjo, če mogoče ne zameri, naj me pelje tja.

Krepko me je prijel pod pazduho in me vlekel naprej in naprej, dokler sem dospel do vrat hiše, kamor sem spadal kot redni gost Pavle Rojančeve v Brooklynu. Ajrski policist me je krepko potisnil v vežo in rekel: "Here you are!" ter me pustil in odšel. Križev pot se

vlekli kar one, iz katerih smo običajno pili vodo. Pa smo ga počasi, pet nas je bilo. Pili smo sprva brinjavec kot vodo, namreč, da smo natočili poln kozarec brinjevca. Kozarec je držal 10 unčev. Kdo bi nam zameril, kajti brinjevca se niti tedaj, ko še ni bilo prohibicije, v New Yorku ni vsak dan dobilo. Seveda nam je že pri prvem kozarcu precej vroče prišlo, čeravno je bilo to v sredi zime — kdaj, boste že na koncu zvedeli, če znate računati in imate dober spomin.

Toda mladi smo bili tedaj, razposajeni in srboriti in brinjevca nismo bili vajeni, pa smo pili in peli in pili. Mr. Valjavec, glavni urednik "Glas Naroda" to je prvi odkuril, in ta ter stopnice so sumljivo škripale za njim. Bilo je nekako ob četrti uri popoldne. On je stanoval preko vode, torej je imel priliko spotoma se strezniti, dasi je bil salamensko fajhten, ko je odhajal, in se bo tega še dobro spomnil, dasi je preteklo že 20 let od tega, in je Mr. Valjavec danes visok vladni uradnik. V pondeljek po tem mi je pravil, da se je vsa stvar še "precej" dobro iztekla, dasi tisti "precej" da mnogo misliti.

Porota. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu se je začelo porotno zasedanje v pondeljek, dne 26. novembra. Prvi dan se je zagovarjala pred poroto Ana Kosova, vdova in posestnica iz Česenje št. 1 pri Mirni peči, radi hudodelstva požiga. V torek 27. novembra je sedel pred poroto Franc Pestl, mesar iz Stare cerkve pri Kočevju. Zagovarjal se je istotako radi hudodelstva požiga. V sredo 28. novembra je bila porotna razprava zoper Leopolda Lušina, posestnika in rešetarja iz Sapjevca pri Ribnici radi hudodelstva težke telesne poškodbe s posledico trajnega oslabljenja vida. V četrtek dne 29. novembra se je zagovarjal Janez Pegan, užitar iz Hrastja pri Cerkljah radi hudodelstva uboja.

Mati ubila hčer, ker je pobegnila s ciganom. V vasi Progarju pri Sremski Mitrovici je živela 17 letna Radmila Pučarčević, najlepše dekle v vsej okolici. V Radmilo se je zaljubljal ravno tako 17 letni cigan Pera Vujič, s katerim je Radmila pobegnila. Ko je zato zvedela njena mati Kata, se je takoj odpravila k hčeri v 30 km oddaljeno vas Kruješevce. V hiši mladega cigana je pograbila velik mesarski nož in planila vsa besna v sobo, kjer je mlada Radmila ravno veselila s sosedom. Vzkljnila je: "Jaz sem jo rodila — jaz jo bom ubila!" ter je zabodla svojo hčer v vrat in v rebra. Radmila je še istega dne umrla v bolnišnici. Sodišče v Sremski Mitrovici je obsojilo Kato Purgačevičevo na deset let težke ječe. Zanimivo je, da je pred 26 leti, ko ji je bilo šele 16 let, tudi mater odvedel neki cigan — stric cigana Pere Vujiča.

Roparski vlom v župno cerkev na Teharjih pri Celju. Prijazno župnjico Teharje je nenadoma zadel hud udarec. Še pred nedavnim je vsa župnija odmevala veselja, ko je sprejela novega župnika g. Pavla Venjenjaka. Instalacija se je izvršila na slovesen način, kakor to znajo samo ponosni Teharčani. Dne 27. novembra zjutraj pa je zadržela vsa župnija ob neverjetni vesti, da je župna cerkev okradena. Ko je namreč ob 6. zjutraj prišla sestra teharskega organista Marija Luževič odpirat cerkev ter prižigat večno luč, ker gori v cerkvi preko noči običajno le električna svetilka, je našla vrata v tabernakelj s silo odstranjena in tabernakelj izpraznjen. Brez sapa je tekla povedat strašno novico svojim bratom, ki so takoj obvestili orožništvo v Štorage, katero je nemudoma ugotovilo dejanski stan.

V tabernaklju se je nahajala monštranca z Najsvetejšim. Monštranca je izdelana iz medi,

gornji del nosi srebrne okraske, lunula je zlata. Poleg tega sta se nahajala v tabernaklju dva ciborija, tako zvani župni in šentlovenski. V vsakem so se nahajale sv. hostije. Tabernakelj sam je iz marmorja, iz katerega so tudi vrata k tabernaklju, ki so se zaklepala s patientnim ključem. Ropar je s silo odtrgal vrata s tabernaklja tako, da je izdril gotovo z nekimi močnimi orodjem tečaje vratic. Nato je vzel iz tabernaklja monštranco ter jo nesel za oltar, kjer jo je razmontiral. Pustil je v cerkvi podstavek, vzel pa s seboj gornji srebrom bolj okrašen del. Kaj je storil s sv. hostijo, ni bilo mogoče dognati. Hostije iz enega ciborija je presipal v drugega ter en ciborij odnesel, drugega pa pustil. Po daljšem iskanju se je posrečilo najti zlato inulno monštranco, ki je roparju očitno izpadla. Poleg teh posvečenih posod je ropar odnesel še tri bele s čipkami obrobline oltarne prte, ki jih je pobral raz vse tri cerkvene oltarje.

Kako je prišel ropar v cerkev? Že stara navada je, da se niso zaklepala vrata v cerkveni stolp. Iz stolpa se pride lahko skozi posebna vrata na prižnico. Tudi ta vrata se niso že več let zaklepala, čeprav je ključ vedno tičal v vratih. Ropar se je skozi te vrhode priklatil na prižnico ter se z nje spustil na cerkvene klopi. Po isti poti je očitno tudi odšel. Ljudstvo se je polastilo opravičeno razburjenje radi grdega ropar. Sreča je le, da se ni nahajala v tabernaklju velika dragocena monštranca in drugi dragoceni ciboriji, kar je spravljeno nekje drugje.

VESTI IZ DOMOVINE

Ne pa tako nam, ki smo ostali. Galona je polagoma se izpraznjevala, naše glave, zlasti pa usta so postajala toliko bolj polna. Okoli nas je postala tema, toda oči so se bliskale od brinjevca kot risom. Mr. Benedikt in Mr. Cimer sta se začela objemati kot dva indijanska glavarja, ki sta kadila pipo miru, in ko sta bila v najhujšem objemu, jima je spodletelo, in sta padla tako, da je Benedikov derby dobil strašno razpoko po sred. Cimer si je pa prebil glavo preko čela. K sreči je bil češkega rodu, in češke glave so salamensko trde, bolj kot gorenjske. Zato pa toliko v njih križijo, kadar se česa naučijo, ampak naučiti se je teško. Mr. Zevnik je bil rdeč kot srednjemorski rak, jaz sem pa na stolu zraven sedel in se krohotal, ne od veselja, ampak ker se je — brinjavec krohotal. Tako približno sodim, da sem ga povzvil en kvort dobre mere. Ne vem, kako smo se razšli, kdo je luči pogasnil, samo toliko vem, da je bila galona prazna, in da sem se mahoma znašel pred vhodom na podzemeljsko železnico na South Ferry, ki naj me pelje pod morjem v Brooklynu, kjer sem stanoval. Kako sem plačal, kako sem dobil sedež, ne vem prav nič, samo toliko sem znal, da sem vzel pravi vlak pod zemljo, kjer vladala prava babilonska zmešnjava. Tudi pri zavesti sem bil še toliko, da sem vedel, kaj izstopiti in iti navzgor, na cesto. Tam se je pa vse nehalo. Dasi je bil moj dom le pol bloka od podzemeljske železnice, pa nisem znal in ne mogel najti doma. Hodil sem okoli, lovil se po vogalih, gledal brzojavne droge, megleno čital napise in skušal spomniti se, kakšne barve je hiša, v kateri stanujem. Vse zaman. Če bi šel od postaje podzemeljske železnice 100 korakov naprej, bi bil doma, toda prehodil sem tedaj najmanj 50 blokov, ne da bi vedel, kam blodim. In menda bi začel tisto noč na Coney Island, da mi ni svignila v glavo srečna misel — vprašaj policista. Policisti so tedaj bili usmiljeni s pijanimi, ker so ga sami radi žehtali kot ga še danes. Pri zavesti sem bil toliko, da nisem pozabil številke od hiše — 177 Atlantic Ave. Povedal sem to policistu s prošnjo, če mogoče ne zameri, naj me pelje tja.

Porota. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu se je začelo porotno zasedanje v pondeljek, dne 26. novembra. Prvi dan se je zagovarjala pred poroto Ana Kosova, vdova in posestnica iz Česenje št. 1 pri Mirni peči, radi hudodelstva požiga. V torek 27. novembra je sedel pred poroto Franc Pestl, mesar iz Stare cerkve pri Kočevju. Zagovarjal se je istotako radi hudodelstva požiga. V sredo 28. novembra je bila porotna razprava zoper Leopolda Lušina, posestnika in rešetarja iz Sapjevca pri Ribnici radi hudodelstva težke telesne poškodbe s posledico trajnega oslabljenja vida. V četrtek dne 29. novembra se je zagovarjal Janez Pegan, užitar iz Hrastja pri Cerkljah radi hudodelstva uboja.

Mati ubila hčer, ker je pobegnila s ciganom. V vasi Progarju pri Sremski Mitrovici je živela 17 letna Radmila Pučarčević, najlepše dekle v vsej okolici. V Radmilo se je zaljubljal ravno tako 17 letni cigan Pera Vujič, s katerim je Radmila pobegnila. Ko je zato zvedela njena mati Kata, se je takoj odpravila k hčeri v 30 km oddaljeno vas Kruješevce. V hiši mladega cigana je pograbila velik mesarski nož in planila vsa besna v sobo, kjer je mlada Radmila ravno veselila s sosedom. Vzkljnila je: "Jaz sem jo rodila — jaz jo bom ubila!" ter je zabodla svojo hčer v vrat in v rebra. Radmila je še istega dne umrla v bolnišnici. Sodišče v Sremski Mitrovici je obsojilo Kato Purgačevičevo na deset let težke ječe. Zanimivo je, da je pred 26 leti, ko ji je bilo šele 16 let, tudi mater odvedel neki cigan — stric cigana Pere Vujiča.

Roparski vlom v župno cerkev na Teharjih pri Celju. Prijazno župnjico Teharje je nenadoma zadel hud udarec. Še pred nedavnim je vsa župnija odmevala veselja, ko je sprejela novega župnika g. Pavla Venjenjaka. Instalacija se je izvršila na slovesen način, kakor to znajo samo ponosni Teharčani. Dne 27. novembra zjutraj pa je zadržela vsa župnija ob neverjetni vesti, da je župna cerkev okradena. Ko je namreč ob 6. zjutraj prišla sestra teharskega organista Marija Luževič odpirat cerkev ter prižigat večno luč, ker gori v cerkvi preko noči običajno le električna svetilka, je našla vrata v tabernakelj s silo odstranjena in tabernakelj izpraznjen. Brez sapa je tekla povedat strašno novico svojim bratom, ki so takoj obvestili orožništvo v Štorage, katero je nemudoma ugotovilo dejanski stan.

V tabernaklju se je nahajala monštranca z Najsvetejšim. Monštranca je izdelana iz medi,

gornji del nosi srebrne okraske, lunula je zlata. Poleg tega sta se nahajala v tabernaklju dva ciborija, tako zvani župni in šentlovenski. V vsakem so se nahajale sv. hostije. Tabernakelj sam je iz marmorja, iz katerega so tudi vrata k tabernaklju, ki so se zaklepala s patientnim ključem. Ropar je s silo odtrgal vrata s tabernaklja tako, da je izdril gotovo z nekimi močnimi orodjem tečaje vratic. Nato je vzel iz tabernaklja monštranco ter jo nesel za oltar, kjer jo je razmontiral. Pustil je v cerkvi podstavek, vzel pa s seboj gornji srebrom bolj okrašen del. Kaj je storil s sv. hostijo, ni bilo mogoče dognati. Hostije iz enega ciborija je presipal v drugega ter en ciborij odnesel, drugega pa pustil. Po daljšem iskanju se je posrečilo najti zlato inulno monštranco, ki je roparju očitno izpadla. Poleg teh posvečenih posod je ropar odnesel še tri bele s čipkami obrobline oltarne prte, ki jih je pobral raz vse tri cerkvene oltarje.

Kako je prišel ropar v cerkev? Že stara navada je, da se niso zaklepala vrata v cerkveni stolp. Iz stolpa se pride lahko skozi posebna vrata na prižnico. Tudi ta vrata se niso že več let zaklepala, čeprav je ključ vedno tičal v vratih. Ropar se je skozi te vrhode priklatil na prižnico ter se z nje spustil na cerkvene klopi. Po isti poti je očitno tudi odšel. Ljudstvo se je polastilo opravičeno razburjenje radi grdega ropar. Sreča je le, da se ni nahajala v tabernaklju velika dragocena monštranca in drugi dragoceni ciboriji, kar je spravljeno nekje drugje.

VESTI IZ DOMOVINE

Ne pa tako nam, ki smo ostali. Galona je polagoma se izpraznjevala, naše glave, zlasti pa usta so postajala toliko bolj polna. Okoli nas je postala tema, toda oči so se bliskale od brinjevca kot risom. Mr. Benedikt in Mr. Cimer sta se začela objemati kot dva indijanska glavarja, ki sta kadila pipo miru, in ko sta bila v najhujšem objemu, jima je spodletelo, in sta padla tako, da je Benedikov derby dobil strašno razpoko po sred. Cimer si je pa prebil glavo preko čela. K sreči je bil češkega rodu, in češke glave so salamensko trde, bolj kot gorenjske. Zato pa toliko v njih križijo, kadar se česa naučijo, ampak naučiti se je teško. Mr. Zevnik je bil rdeč kot srednjemorski rak, jaz sem pa na stolu zraven sedel in se krohotal, ne od veselja, ampak ker se je — brinjavec krohotal. Tako približno sodim, da sem ga povzvil en kvort dobre mere. Ne vem, kako smo se razšli, kdo je luči pogasnil, samo toliko vem, da je bila galona prazna, in da sem se mahoma znašel pred vhodom na podzemeljsko železnico na South Ferry, ki naj me pelje pod morjem v Brooklynu, kjer sem stanoval. Kako sem plačal, kako sem dobil sedež, ne vem prav nič, samo toliko sem znal, da sem vzel pravi vlak pod zemljo, kjer vladala prava babilonska zmešnjava. Tudi pri zavesti sem bil še toliko, da sem vedel, kaj izstopiti in iti navzgor, na cesto. Tam se je pa vse nehalo. Dasi je bil moj dom le pol bloka od podzemeljske železnice, pa nisem znal in ne mogel najti doma. Hodil sem okoli, lovil se po vogalih, gledal brzojavne droge, megleno čital napise in skušal spomniti se, kakšne barve je hiša, v kateri stanujem. Vse zaman. Če bi šel od postaje podzemeljske železnice 100 korakov naprej, bi bil doma, toda prehodil sem tedaj najmanj 50 blokov, ne da bi vedel, kam blodim. In menda bi začel tisto noč na Coney Island, da mi ni svignila v glavo srečna misel — vprašaj policista. Policisti so tedaj bili usmiljeni s pijanimi, ker so ga sami radi žehtali kot ga še danes. Pri zavesti sem bil toliko, da nisem pozabil številke od hiše — 177 Atlantic Ave. Povedal sem to policistu s prošnjo, če mogoče ne zameri, naj me pelje tja.

Porota. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu se je začelo porotno zasedanje v pondeljek, dne 26. novembra. Prvi dan se je zagovarjala pred poroto Ana Kosova, vdova in posestnica iz Česenje št. 1 pri Mirni peči, radi hudodelstva požiga. V torek 27. novembra je sedel pred poroto Franc Pestl, mesar iz Stare cerkve pri Kočevju. Zagovarjal se je istotako radi hudodelstva požiga. V sredo 28. novembra je bila porotna razprava zoper Leopolda Lušina, posestnika in rešetarja iz Sapjevca pri Ribnici radi hudodelstva težke telesne poškodbe s posledico trajnega oslabljenja vida. V četrtek dne 29. novembra se je zagovarjal Janez Pegan, užitar iz Hrastja pri Cerkljah radi hudodelstva uboja.

Mati ubila hčer, ker je pobegnila s ciganom. V vasi Progarju pri Sremski Mitrovici je živela 17 letna Radmila Pučarčević, najlepše dekle v vsej okolici. V Radmilo se je zaljubljal ravno tako 17 letni cigan Pera Vujič, s katerim je Radmila pobegnila. Ko je zato zvedela njena mati Kata, se je takoj odpravila k hčeri v 30 km oddaljeno vas Kruješevce. V hiši mladega cigana je pograbila velik mesarski nož in planila vsa besna v sobo, kjer je mlada Radmila ravno veselila s sosedom. Vzkljnila je: "Jaz sem jo rodila — jaz jo bom ubila!" ter je zabodla svojo hčer v vrat in v rebra. Radmila je še istega dne umrla v bolnišnici. Sodišče v Sremski Mitrovici je obsojilo Kato Purgačevičevo na deset let težke ječe. Zanimivo je, da je pred 26 leti, ko ji je bilo šele 16 let, tudi mater odvedel neki cigan — stric cigana Pere Vujiča.

Roparski vlom v župno cerkev na Teharjih pri Celju. Prijazno župnjico Teharje je nenadoma zadel hud udarec. Še pred nedavnim je vsa župnija odmevala veselja, ko je sprejela novega župnika g. Pavla Venjenjaka. Instalacija se je izvršila na slovesen način, kakor to znajo samo ponosni Teharčani. Dne 27. novembra zjutraj pa je zadržela vsa župnija ob neverjetni vesti, da je župna cerkev okradena. Ko je namreč ob 6. zjutraj prišla sestra teharskega organista Marija Luževič odpirat cerkev ter prižigat večno luč, ker gori v cerkvi preko noči običajno le električna svetilka, je našla vrata v tabernakelj s silo odstranjena in tabernakelj izpraznjen. Brez sapa je tekla povedat strašno novico svojim bratom, ki so takoj obvestili orožništvo v Štorage, katero je nemudoma ugotovilo dejanski stan.

1928	DEC.	1928
Sa	Mo	Tu
We	Th	Fr
Sa		
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

DECEMBER

24. ponedeljek — (božični večer) Slovenska Mladinska šola S. N. D. Božičnica v S. N. D.
25. torek — Dr. Orel, božičnica v SND.
30. Nedelja — Farna veselica fare sv. Kristine na Bliss Rd. v spod. šolskih prostorih.
29. sobota — St. Joseph's Sports, ples v zgornji dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
29. sobota — Društvo Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ. plesna veselica v SND.
30. — Društvo Krka, predstava v korist cerkve sv. Lovrenca, v S. N. D. v Newburgu.
30. nedelja — Dramatično dr. Ivan Cankar, predstava v SND.
31. ponedeljek, Silvestrov večer — Klub društev S. N. D. veselica v S. N. Domu.
31. ponedeljek — Dram. društvo Liliya, Silvestrov večer v spodnji dvorani Slov. Doma na Holmes Ave.

JANUAR 1929

5. sobota — Dr. Napredne Slovence št. 137 SNPJ., maškera-radna veselica v spod. dvorani SND.
6. nedelja — Zvezin dan, obe dvorani S. N. Doma.
6. nedelja — Cerkev pevski zbor v Collinwoodu, zabavni večer v Slov. Domu na Holmes ave.
6. — Pevski zbor Adria, veselica v zgor. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
9. in 10. — Delniška seja S. N. D.
12. — Skupna društva S. S. P. Z. maškera-dna veselica v spod. dvorani SND.
12. — Ženski Klub Slov. Doma "Card party" v zgornji dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
13. — Izobraževalno društvo "Orel", predstava v SND.
13. — Dram. odsek Adria, igra v spod. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
17. — St. Clair Athletic Club, ples v spod. dvorani S. N. D.
19. — Skupna društva J. S. K. J., ples v S. N. D.
20. nedelja — dr. Združene Slovence št. 23 SDZ, ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.
20. — Slovenski Sokol, telovadba in ples v S. N. D.
20. — Oltarno društvo, banket v zgor. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
26. sobota — Dr. Modern Crusaders, št. 45 S. D. Z. plesna veselica v S. D. Domu na Waterloo Rd. To bo ples prve obletnice ustanovitve društva.
26. — Paramont Club, ples v auditoriju S. N. D.
26. — Dr. Borštnerjev C. O. F. 1640, veselica v zgor. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
27. — Dr. Ivan Cankar, predstava v S. N. D.
27. — Dr. Loyalties št. 590 SNPJ, velika prireditev z obširnimi programom v obeh dvoranih, popoldne in zvečer v Slov. Domu na Holmes ave.

FEBRUAR

2. — Dr. Comrades, št. 566 SNPJ, ples v auditoriju SND.
2. — Dr. Clevelandski Slovenci št. 9 SDZ., ples v spod. dvorani SND.
3. — Lunder Adamič, privatna zabava za člane; dvorane št. 1 in 2., SND.
3. — Dram. društvo Triglav predstava v SND.
3. — Dram. dr. Liliya, predstava v spod. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
7. — Dr. George Washington št. 180 JSKJ., ples v S. N. Domu.

9. — Dr. Srca Jezusa, ples v obeh dvoranih SND.
9. — Slov. Zenska Zveza, veselica v zgor. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
10. — Združena društva fare sv. Vida, ples v obeh dvoranih SND.
10. — Dram. odsek Adria, predstava v spod. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
10. — Društvo Krka, predstava za Slov. Nar. Dom v Newburgu.
12. Pustni torek — Klub društev SND. maškera-dna veselica v obeh dvoranih SND.
14. — Martha Washington, št. 38 SDZ., ples v auditoriju SND.
16. — Vodnikov Venec, ples v spod. dvorani SND.
17. — Dr. Ivan Cankar, predstava v SND.
23. — Slov. Soet. Klub št. 27 JSZ., ples v spod. dvorani SND.
24. — Dram. dr. Abraševič predstava v SND.

MARC

3. — Obhajanje petletnice otvoritve SND.
9. — Dr. France Prešern, št. 17 SDZ., ples v SND.
10. — Dr. "Orel" predstava v SND.
16. — Clevelandska Federacija SNPJ. ples v spodnji dvorani SND.
17. — Blaue Donau, koncert v auditoriju SND.
23. — Napredne Slovence, št. 137 SNPJ., ples Jožetov, Pepetov in Pepc v spod. dvorani SND.
24. — Ivan Cankar, predstava v SND.
31. — Društvo Krka, predstava "Ukročena trmoglavka" (The taming of the Shrew) v S. N. Domu v Newburgu.
31. Velika noč!

APRIL

7. — Dram. odsek Liliya, predstava v spo. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
6. — Slov. Zadruga Zveza, veselica v zgor. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
MAJ
5. — Slov. Zenska Zveza, razvite zastave v spod. dvorani Slov. Doma na Holmes ave.
AVGUST
25. — Desetletnica Slovenskega Doma na Holmes ave.

Mestne novice.

© Frederick Hastings, 1135 E. 115th St. pomožni county clerk, je v nedeljo najel taxi, da se pelje v bolnišnico, kjer je umirala njegova žena na posledicah operacije. Taxi, v kateri se je vozil, je zadela v ulično karo, in Hastings je dobil take poškodbe, da je par ur pozneje umrl. Umrla je tudi ob istem času njegova žena v bolnišnici. Zapušča tri otroke, ki so za Božič zgubili hipoma očeta in mater.
 © Dr. Fr. Prešern št. 17 S. D. Z. je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. Jos. Rudolf, podpreds. John Ježek, tajnik Andrew Sila 6516 St. Clair ave. blag. John Pavlich 1075 E. 67th St. zapis. Avgust Gajnar, nadzorniki: Stan. Dolenc, Michael Kraine, John Godnjavec. Zdravnika dr. Kern in dr. Perme.
 © Dr. Jugoslav Camp št. 293 W. O. W. ima sledeči odbor za 1929: preds. Jos. Zele, podpreds. Rudi Novak, tajnik Wm. Candon 1058 E. 72nd St. blag. Frank Nelc, nadzorniki: Anton Vidmar, Geo. Bolle in Fr. Srāj.
 © Dr. sv. Janeza Krst. št. 37 JSKJ je izvolilo sledeči odbor za 1929: preds. John Zalar, podpreds. L. Zakrajšek, tajnik

Frank Kačar, blag. Ignac Smuk, zapisnikar Jos. Okoren, nadzorniki: Jos. Rudolf, K. Zertovšnik in Lov. Bandi. Zdravnika dr. Kern in dr. Perme.

PES SE JE VTKNIL V DIPLOMATSKI OBED.

Neki angleški državnik pripoveduje v "Daily Mail," kaj je doživel na obedu pri poljskem maršalu Pilsudskem. Maršal ima zelo dražestnega majhnega psička, katerega je podarila neka poljska plemkinja, ki živi v Parizu. Med obedom, ki ga je priredil Pilsudski na čast diplomatom, je ležal kužek pri gospodarjevih nogah. Ko so se začele napitnice in so vsi gostje vstali, je psiček nenadoma z zobmi zgrabil vogel namiznega prta in ga potegnil nizdol. Čaše, steklenice in vse ostalo posodje in orodje je zletelo na tla. Ker je žival na podoben način zmotila pri obedu že večkrat tudi domače, so se sedaj obrnili na darovalko v Parizu za pojasnila, odkodi psu taka svojevrstna navada. Tu je prišlo na dan, da je bil kuža "vzgojen" v cirkusu, kjer je nastopal v pantomini "Prevrnjeno kosilo." "Molly" svoje vloge ni pozabil in jo je vselej zvesto izvršil, kadarkoli se mu je ponudila prilika.

Otvoritev telefona v Borovnici. Dne 16. novembra je bila pri pošti Borovnica otvorena telefonska centrala.

MALI OGLASI

VABILO

na plesno veselico, ki jo priredi žensko društvo Carniola Hive št. 493 T. M. v nedeljo zvečer 30. dec. 1928, v Frank Mervarjevi dvorani na 60. cesti in Bonna Ave. Pričetek ob 7. uri zvečer. Članice društva se hočejo potruditi in postreči vsem udeležencem, Pa da ne boste počivali, bomo imele dobro godbo. In za lačne in žejne bo dobro preskrbljeno. Vas uljudno vabi

ODBOR (151)

Več fantov

ali deklet se sprejme na hrano in stanovanje. Ali se pa odda samo soba. Pocen. John Perše, 5416 Homer ave. (150)

Mlado dekle

dobi takoj delo za splošna hišna opravila. Oglasite se osebno pri dr. Rosen 994 Eddy Rd. (151)

158 akrov farma

se da v najem v Austinburg, Ohio, blizu Geneve, 50 akrov trte, 10 akrov sadja. Vse orodje, dva traktorja. KRIST LOZAR, 3870 E. 93rd St. (150)

Soba

se da v najem, za dekle ali pošteno žensko. Vprašajte po 5. uri zvečer na 1169 E. 60th St. (150)

Louis Safran

CANDY STORE IN SENJICI 1001 E. 62nd St. —Tel. Florida 1894-J (x-Jan. 1)

Za veliko izbero

candy, cigar, cigaret za božične praznike, se priporočam Slovencem in Hrvatom.

NOVAK'S

62nd St. in St. Clair ave. (150)

V Euclid Village

na 20954 Nauman ave. je mala hišica na velikem lotu naprodaj. Cena je samo \$5200. Proda se pod ceno radi odhoda v domovino, glasite se v uradu tega lista za pojasnila. (151)

Odda se

kmetija v najem v Austinburg, Ohio, blizu Geneve, 50 akrov trte, 158 akrov sadja. Vse orodje, dva traktorja. Vprašajte pri Krist Lozar, 3870 E. 93rd St. (150)

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK 6131 ST. CLAIR AVE. V Knautovim posloju Nad North American banko Vhod samo iz 62. ceste Govorimo slovensko. 10 let na St. Clair Ave.

Želim
vesele božične praznike in srečno Novo leto, vsem prijateljem in znancem.

John Prah. (151)

Pošten fant

ki je spoinil 18. leto in ga veseli učiti se za mesarja, dobi takoj delo. Mora znati voziti truck. Zglašaj naj se v uradu tega lista za naslov. (150)

Jos. Kozely

HARDWARE

4686 W. 130th St.

Božična darila, lepa izbora, nizke cene. Se priporočam za obilen obisk. (150)

Dekle želi

dobiti sobo, če mogoče s kuhinjo. Plača po dogovoru. Kdor ima kaj najznani v uradu tega lista. (150)

L. E. GRDINA C. C. MARTIN V. A. GRDINA

Grdina Bros. & Co.

GASOLIN - OLJE - TIRES - TUBES

Postrežba za baterije! Potrebščine! Ford popravila!

758 E. 140th St.
Tel. Eddy 3795

Veseli Božič in srečno Novo leto!

ZAHVALA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem onim prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so obiskali našega nepozabnega

John Kužnik

ob času njegove bolezn, in vsem onim, ki so se vdeležili pogreba. Posebno lepa hvala Mr. in Mrs. Mary in Jerry Strojina za požrtvovalnost in za lepo spremstvo k večnemu počitku. Ravno tako iskrena hvala Rev. B. J. Ponikvarju ter pogrebniemu zavodu F. Zakrajšek.

Zahvaljici ostali:
JOHN, sin; CLARA, MILKA, hčere.
V starem kraju zapušča ranjki očeta, brata Antona, sestre Frančiška Jarc, Johana Kužnik, tu pa brata Franka, sestre Mary Cerček, Anna Stupar.

Vabilo na Plesno Veselico,

katero priredijo

SKUPNA DRUŠTVA DNE 31. DECEMBRA, 1928

NA 10814 PRINCE AVE. IN E. 109th ST., CLEVELAND, OHIO

Začetek ob 6. uri zvečer

Cenjeno občinstvo je uljudno vabljeno, da se polnoštevilno vdeleži, kakor tudi članstvo skupnih društev naj bo vsak in vsaka navzoč, ker to je Silvestrov večer, zadnji dan leta. Podali si bomo roke eden drugemu in vzeli slovo od starega leta ter voščili Novo leto.

Svirala bo Kocina "Orchester" in tudi Kocina "Trio" tako, da bo zadovoljila našo mladino in tudi naše starejše.

Kuharice so nam naznanile, da bodo imele pripravljeno na razpolago za prazne želodce in za suha grla se bo tudi dobilo zdravila. Občinstvo bosta obiskala mali deček in mala deklica, katera bosta pobirala milodare, ki gredo v korist direktno v Sl. D. D. Publika je prošena, da jim gre na roke.

Torej cenjeno občinstvo je vabljeno, da poseti polnoštevilno gori omenjeni večer.

ODBOR

Christmas Club

Cenjenemu občinstvu naznanjamo, da smo letos vpeljali CHRISTMAS CLUB, da damo zlasti mladini priliko vlagati tedensko male ali večje svote ter si s tem zagurati gotovo svoto za Božič 1929.

Sprejemali bomo tedenske vloge na posebne vložne knjižice od 25 centov do 10 dolarjev

Plačali bomo na vloge v CHRISTMAS CLUBU po

5%

Sklenite vložiti vsak teden (50 tednov) eno izmed zdonjih svot, za kar boste prejeli decembra 1929 sledeče svote:	
Za tedenske vloge	ček za
\$10.00 5% obresti	\$512.50
5.00 5% obresti	256.25
2.00 5% obresti	102.50
1.00 5% obresti	51.25
.50 5% obresti	25.62
25 5% obresti	12.81

Pridružite se našemu Božičnemu klubu. Olajšal vam bo hranitev denarja za božična darila, za davke, pohištvo itd.

The International Savings & Loan Co.

SLOVENSKA HRANILNICA

6235 St. Clair Ave.
819 East 185th Street
CLEVELAND, OHIO

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem. IZBERITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA NOVO LETO namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do vstevši 12. JANUARJA 1929 bomo obrestovali že od 1. januarja po

4½%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsakega meseca naprej.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

N. Bohar

6023 St. Clair Ave.
Rand. 8141

Se uljudno priporočam Slovencem za dobro brivsko postrežbo in jim želim vesele božične praznike in srečno Novo leto!

NAZNANILO

Občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz 1175 E. 61st St. na 1275 E. 61st St. Vsak čas sem vam na razpolago za popraviljanje vaših avtomobilov vsake vrste. Po dolgi skušnji Frank Homovca vam lahko postrežemo po zmernih cenah.

LUSTIG AUTO BODY

1275 E. 61st Street.

URADNO NAZNANILO delničarjem družbe

SLOVENSKI NARODNI DOM, 6401-21 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Letna delničarska seja delničarjev S. N. D. se vrši dne 9. januarja 1929; to je drugo sredo v mesecu januarju, ob 8. uri zvečer v Auditoriju prej omenjene družbe. Udeležite se, da boste slišali poročila uradnikov o stanju in delstvu. Pokažite s svojo navzočnostjo, da se zanimate za to narodno, to je, vašo ustanovo.

DIREKTORIJS S. N. D.

Nasveti za Božič.

Ob vsakem božiču se pojavlja vedno isto staro vprašanje, namreč kaj naj kupimo za naše sorodnike in za prijatelje. Ker smo mi imeli mnogo skušnje v teh zadevah, smo spravili skupaj seznam, o katerem mislimo, da je zelo popoln, in vendar so predmeti poceni dovolj, da vsakdo lahko kupi.

ZA MOŽE:	Stojala za kadične predmete	\$4.50
	Lepe mizice	\$6.50
	Košare za časopise	\$2.50
	Novo slovenske plošče	75¢ vsaka
ZA ŽENSKE:	Vsakovrstne svetilke, za k postelji budoir, male in velike	\$2.75
	Stojala za šivanje	\$17.50
	Seti za bufete	\$20.00
	Console seti	\$76.00
	Maytag pralni stroj	\$109.75
	Grand plinovne peči	\$23.75
ZA OTROKE:	Vsakovrstne igrače po posebnih cenah.	
ZA VAŠ DOM:	Priročni stoli	\$18.00
	Priročne mize	\$20.00
	Ogledala, posebna cena	7.50
	Radio in viktrole	\$65.00

Nekaj plačate lahko in vam ohranimo predmet.

A. Grdina & Sons

6019 St. Clair Ave. 15301 Waterloo Rd.

20 LET POZNEJE

Napisal Aleksander Dumas
(Poslovenil J. H.-n.)

Objela sta se. Planchet je bil že na konju. Tudi d'Artagnan je skočil sedaj v sedlo, nato sta si še enkrat stisnila roke. Jezdeca sta izpodbodila konja ter oddirjala proti Parizu.

Aramis je ostal nepremično sredi ceste, dokler mu nista izgnila izpred oči.

Toda v daljavi kakih dvesto korakov se je d'Artagnan kratko ustavil, skočil na tla, vrgel vajeti svojega konja Planchetu, vzela iz sedla pištole ter si jih vtaknil za pas.

— Kaj pa imate, gospod? vpraša Planchet ves preplašen.

— Naj bo le fin, pravi d'Artagnan, mene ne bo vodil za nos. Ostanj tu in ne gani se z mesta. Stopi samo na kraj pota in počakaj me.

Pri teh besedah je skočil d'Artagnan na ono stran jarka, ki se je vlekel ob poti, ter jo udri čez polje, kot bi hotel iti krog vasi. Zapazil je bil med hišo, kjer je stanovala gospa Longueville, in jezuitskim samostanom prazen prostor, ki je bil pregrajen samo s plotom.

Pred jedno uro bi bil morda le s težko našel ta plot, toda sedaj se je začela dvigati luna na obzorju, in dasi so jo od časa do časa zakrili oblaki, je bilo vendar tudi v teh trenutkih teme dovolj svetlo, da je zasledil svojo pot.

D'Artagnan je torej našel plot ter se skrtil za njim. Ko je šel mimo hiše, kjer se je bil doigraval prizor, katerega smo prej popisali, je zapazil, da se le prav tisto okno na novo razsvetlilo, in prepričan je bil, da se Aramis še ni vrnil domov, in da kadar se vrne, se ne vrne sam.

In res, trenutke pozneje je začul korake, ki so se bližali, in kakor pridružen govorjenje glasov.

Tam kjer se začena plot, so se koraki ustavili.

D'Artagnan je pokleknil z jednim kolonom, iskaje mesta, kjer je bil plot najgostejši, da bi se skrtil.

V tem trenutku sta se prikazala na veliko začudenje d'Artagnanovo dva moža; toda začudenje je kmalu minilo, kajti začul je zvoke tenkega harmoničnega glasu: jeden izmed obeh mož je bil ženska, preoblečen v jezdeca.

— Bodite mirni, dragi Rene, pravi tenki glas, to se vam ne pripeti nikdar več; našla sem nekaj podzemeljsk hodnik, ki vodi pod cesto, in treba bo samo odmakniti jedno izmed mramornatih plošč pred vratmi, pa boste imeli prost izhod.

— O, pravi drugi glas, ki ga je spoznal d'Artagnan za Aramisovega, prisegam vam, princezinja, da, ko bi ne bil odvisen od takega pravnega ravnanja najin ugled in ko bi bilo v nevarnosti samo moje življenje.

— Da, da, vem, da ste hrabri in pogumni, kakor tudi viteški, toda vi niste samo moji, vi ste mož naše stranke. Bodite torej previdni, bodite torej pametni.

— Vedno sem pokoren, gospa, pravi Aramis, kadar mi vleva tako nežen glas.

In poljubil jej je roko.

— Ah! vsklikne sedaj jezdec s tenkim glasom.

— Kaj pa je? vpraša Aramis.

— Kaj ne vidite, da mi je odnesel veter klobuk?

In Aramis se je spustil v

tek za pokrivalom. D'Artagnan je porabil to priliko ter poiskal mesto, kjer je bil plot manj gost, da se je moglo prosto videti tja do onega dozdavnega viteza. V tem trenutku se je prikazala luna, — radovedna morda, kakor naš častnik, — izza oblaka, in v njeni brezobzirni svetlobi je prepoznal d'Artagnan velike modre oči, zlate lase in lepo čelo vojvodinje Longueville.

Aramis se je vrnil smeje, jeden klobuk na glavi, drugi v roki, in oba sta nadaljevala pot proti jezuitskemu samostanu.

Prav! pravi d'Artagnan, vstane ter si obriše koleno, te že imam: fronder si in ljubimec gospe Longueville.

XII.

Gospod Porthos du Vallon-Bracieux-Pierrefonds.

Že prej je vedel d'Artagnan, da si je Porthos zopet nadel svoje rodbinsko ime du Vallon, od Aramis pa je zvedel nadalje, da se imenuje po svojem posestvu Bracieux in da se toži za to posestvo z noyonskim škofom.

V obližju mesta Noyon-a je bilo torej treba iskati to posestvo, torej tam, kjer meji Ile-de-France na Pikardijo.

Njegov potni načrt je bil že gotov: iti je nameraval do Dammartina, kjer se družita dve poti: jedna pelje iz Scissionsdruga v Compiègne; tam je hotel poizvedeti za posestvo Bracieux ter ravnaje se po uspehu tega poizvedovanja nadaljevati pot naravnost ali pa na levo.

Planchet, ki si ni bil še na jasnem glede kraja, kamor ga povede ta pot, je izjavil, da pojde z d'Artagnanom tudi do konca sveta, pa naj bo že naravnost ali pa na levo. Prosil je samo svojega starega gospoda, naj odputuje zvečer, češ da se čuti v temi bolj varnega. D'Artagnan mu je predlagal, naj obvesti svoje ženo ter jo vsaj pomiri glede svoje usode; toda Planchet je odvrnil zelo bistroumno, da je prepričan, da njegova žena ne umre strahu, ker ne ve zanj, dočim pa on, Planchet umira strahu, da bi ona tega ne zvedela, ker pozna nebrzdanost njenega jezika.

Ti razlogi so se zdeli d'Artagnanu tako umevni, da ni dalje silil v Plancheta in okrog osmih zvečer, ko je začela padati na ulice gosta megla, je zapustil hotel Chevrete ter odšel s Planchetom skozi vrata Saint-Denis.

O polnoči sta došla potnika v Dammartin.

Bilo je prepozno, da bi kaj poizvedovala. Gostilničar pri "labodu na križu" je že spal. Fako je odložil d'Artagnan to stvar na prihodnji dan.

Drugo jutro je poklical gostilničarja. Bil je to jeden onih zvitih Normancev, ki ne odgovore ni da ni ne in ki vedno mislijo, da si nakopljejo kake sitnosti, če odgovore naravnost na vprašanje, ki se jim stavi; vendar ga je razumel d'Artagnan nekako tako, da treba iti naravnost, in po tem dovolj nezanesljivem pojasnilu je šel na pot. Ob devetih dopoldne je prišel v Nanteuil; tu se je vstavljal, da zajutrkuje.

Gostilničar je bil to pot odkritosrčen, dober Pikardec, ki je spoznal v Planchetu sodeželana ter mu dal brez vsakih ovir zaželjenih pojasnil. Posestvo Bracieux je bilo kakih

deset milj od Villers-Cotterets-a.

D'Artagnan je poznal Villers-Cotterets, ker je bil šel dvakrat ali trikrat tja z dvorom, kajti v tistem času je bil Villers-Cotterets tudi kraljeva stolica. Napotil se je torej proti temu mestu ter se vstavljal v svojem navadnem hotelu, to je pri "zlatem delfinu."

Tu je bil s poizvedovanjem popolnoma zadovoljen. Zvedel je, da je posestvo Bracieux štiri milje od tega mesta, da pa Porthosa ni bilo iskati tu. Porthos se je res prepiral z noyonskim škofom zaradi posestva Pierrefonds, ki je mejilo na njegovo last, in ker so ga te večne tožbe, o katerih ni ničesar razumel, jezile jih je hotel končati s tem, da je kupil še posestvo Pierrefonds, in tako je pridrl svojim prejšnjim imenom še to novo ime. Sedaj se je imenoval du Vallon-Bracieux-Pierrefonds in bival stalno na svojem novem posestvu. Ker drugače ni imel nikake slave, se je skušal Porthos očitno obdati s slavo marki-ja Carabasa.

Treba je bilo čakati še do drugega dne, ker so konji pretekli ta dan deset milj in so bili utrujeni. Lahko bi bila vzel druge, res je, toda bilo je itoi še skozi cel velik gozd, in Planchet, kkaor se spominjamo, ni ljubil gozdov po noči.

Pa še nekaj drugega je bilo, česar Planchet ni maral, namreč — oditi tešč: ko se je torej d'Artagnan zbudil, je bil zajutrek že pripravljen. Vsled to pozornosti se n imei ravno pritoževati; sedel je torej za mizo. Razume se samo po sebi, da se je Planchet, stopivši v svojo staro službo, takoj navzel tudi svoje skromnosti ter se ni prav nič sramoval, jesti ostanke d'Artagnanove, prav tako kakro se tudi gospa Motteville in gospa Fargis nsta sramovali jesti ostankov Ane Avstrijske.

Tako sta odšla šele proti osm uri. Sedaj se nista mogla več varati, morala sta iti po cest, ki vodi iz Villers-Cotterets-a v Compiègne, ter kreniti onkraj gozda na desno.

Bilo je lepo jutro: tice so pevale po visokem drevju, svetli solnčni žarki so prodirali skozi listje, bili so videti kot snopiči pozlačene tančice.

Mesto mapa je komaj pridral svetloba skozi debel listnat obok, in debela starih hrastov, po katerih so se lovile pred očmi potnikov gibčne vervice, so bila zavita v temno senco. Od vse te jutranje narave je prihajal vonj zelišč, cvetic in listja ter poživiljal srce. D'Artagnan je mislil sam pri sebi, da mora biti človek, ki je gospodar treh posestev, meječih drugo na drugo, pač srečen v takem paradizu; na to je zmajal z glavo, rekoč: "Ko bi bil jaz Porthos in ko bi prišel d'Artagnan k meni s takim predlogom kot grem jaz k Porthosu, potem vem čisto dobro, kaj bi odgovoril d'Artagnanu."

Planchet pa ni ničesar premišljeval, prebavljal je.

Na robu gozda je zapazil d'Artagnan označeno pot in koncem te poti stolpe velikankega fevdalnega gradu.

— O, o! je zamrmral, zdi se mi, da je bil ta grad last starega odrastka Orleansca; Porthos se je torej spustil v pogajanje z vojvodo Longueville?

— Primejkuš, gospod, pravi Planchet, to so pa lepa posestva, in če so Porthosova, mu bom moral samo častitati.

— Vraga, pravi d'Artagnan, ne imenuj ga Porthos, tudi ne Vallon, temveč Bracieux ali pa Pierrefonds. Drugače mi še lahko skvariš

uspeh moje poti.

Cim se je d'Artagnan bližal gradu, ki je bil tako vzbudil njegovo pozornost, je začel umevati, da njegov prijatelj ne more stanovati tu: stolpi, dasi trdni in na videz šele včeraj sezidani, so bili odprti in kakor razparani; rekel bi bil, da jih je razklal kak rojak s silno sekuro.

Ko sta dospela na konec poti, se je odprla pred njima prekrasna dolina, in na dnu te dolne je spalo majhno, ljubko jezero ob vznožju nekoliko hiš, raztresenih tupa-tam; bile so pokrite deloma z opeko, deloma s slamo; vide-lo se jim je, kako so skromne, in da priznavajo za svojega vrhovnega gospoda oni lični gradič, nad katerim so vihrale zastave njegovega gospoda; sezidan je mroal biti ta gradič početkom vladanja Henrika IV.

To pot ni d'Artagnan več dvomil, da ima pred seboj Porthosovo bivališče.

Pot je vodila naravnost do onega gradiča, ki je bil v primeri s svojim pradedom, tistim gradom tam na vrhu, to, kar je bil gizdalin iz družbe vojvode Engghiena v primeri z do peta oboroženim vitezom izza časa Karola VII. D'Artagnan je pognal konja ter nadaljeval pot, in po njem je tudi Planchet uravnal tek svojega konja.

Po preteku desetih minut je dospel d'Artagnan do pravilno nasajenega topolovega drevoreda, ki se je končal pred železno ograjo, katere

gornji del in povprečne palice so bile pozlačene. Sredi tega drevoreda je stal človek, čegar obleka je bila zelena in rumena, kakor ograja; sedel je na rjavem konju, na desni in levi sta bila dva strežaja, po vseh šivih sta imela svlene trakove; okrog je stalo polno ljudi, ki so se mu spoštljivo priklanjali.

— Ah! vsklikne d'Artagnan, kaj to da je gospod du Vallon-Bracieux Pierrefonds? T moj Bog, kako se je skrčil, odkar se ne imenuje več Porthos!

— To ne more biti on, pravi Planchet kot v odgovor na d'Artagnanove misli; Porthos je imel skoro šest čevljev, ta jih ima komaj pet.

— Vendar pozdravljajo tega gospoda zelo ponižno, odvrne d'Artagnan.

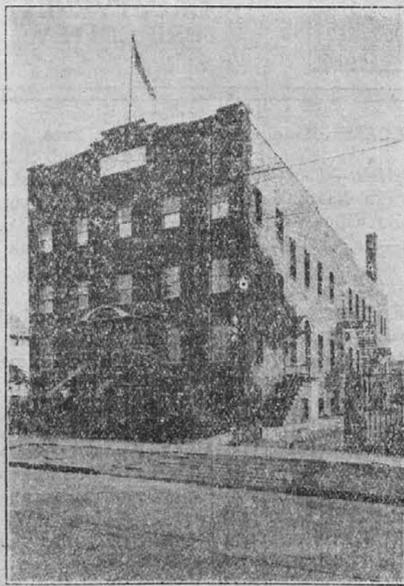
Na te besede požene d'Artagnan konja proti onemu imenitnemu človeku in strežajem. Ko je prihajal bliže, se mu je zdelo, da pozna poteze te osebe.

— Ježš Krištuš! gospod, pravi Planchet, kateremu se je tudi zazdelo, da onega pozna, kaj je morda res to on?

Na ta vsklik se je človek na konju počasi in važno obrnil, in naša popotnika sta videla sedaj v vsem sijaju velike, svetle oči, rdeči obraz in zgovorni nasmeh Mousquetonov.

(Dalje prihodnjič.)

Podpirajte trgovce in podjetja, ki imajo oglasa v našem listu.

DIREKTORIJ SLOVENSKEGA DOMA

na 15810 Holmes Ave.
Collinwood, Ohio

vošči vsem prijateljem in posetnikom Slovenskega Doma vesele božične praznike in srečno, zdravo, radostipolno Novo leto!

JOS. KERN
1175 ADDISON ROAD
Tel. Penn 0573
1194 EAST 167TH STREET
Tel. Kenmore 0250-M

razvažam premog in led
vse božične praznike in srečno Novo leto!

NORWOOD gledališče
6210 St. Clair Ave.

V sredo, četrtek, petek, 26., 27. in 28. decembra

"ŠTIRJE SINOVI"

zgodba, ki se je priljubila milijonom. Vam bo gotovo segla v srce.

Scene from "Four Sons" Fox Picture

To je zgodba matere, ki je v vojni zgubila svoje sinove, in kaj je mači trpela, to ve samo ona!

"Štirje sinovi" — kako se vam bodo vsi priljubili! Prepevaajo odhajajo sinovi na vojno, pogumni, polni pričakovanja, bratijo se z orožjem... Mamica je pa ostala doma — sama se je vtopila v žalost in mislila na usodo svojih sinov.

Vlogo matere igra Margaret Mann, 60-letna igralka, okoli katere se suče mladi svet.

Resnica je, da take slike niste še videli, in gotovi ste, da enake slike tudi videli ne boste več!

VABILO na VABILO
OPERO

"Turjaška Rozamunda"

v treh dejanjih
Vglasbil: JOHN IVANUSH
katero ponovi

Pevski Zbor "Zarja"

V NEDELJO DNE 30. DECEMBRA

ob 7. uri zvečer

V SLOVENSLEM NARODNEM DOMU
6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Dirigent: G. JOHN IVANUSH
Režira: Ga. MARY IVANUSH

OSEBE:

Turjačan, grajščak (bas)	.....W. J. LAZAR
Rozamunda, njegova hči (alt)	.....MARY IVANUSH
Leonora, njena teta (sopran)	.....ANTONIETA SIMCICH
Ostrovihar, (tenor)	.....FRANK PLUT
Trubadur, (tenor)	.....LOUIS BELLE
Piccolo, grajski norec (bariton)	.....VATRO GRIL
Stražnik (bas)	.....MATH SUŠEL
Snubač (tenor)	.....FR. PLUT
Snubač (tenor)	.....A. SMITH
Snubač (bas)	.....A. GARDEN
Tinče, grajski sluga (tenor)	.....ANTON EPPICH
Cila, grajska hišna (sopran)	.....EMILIJA SVIGELJ
Lejla (sopran)	.....DANI OBLAK
Pater Dominik (bariton)	.....ANTON GARDEN
Nočni čuvaj	.....JACK PLEMEL

Klepetulje

.....AMALIA PLUT
.....EMILIJA SVIGELJ
.....MARY MARN
.....MARY ZAKRAJSEK
.....FRANCES ANDOLEK
.....SESTRE KOPRIVEC
.....JENNIE JAKSICH
.....ANNA BERGOCH

Plesalci in plesalke

.....FRANK OBLAK
.....BENO STANONIK
.....FRANK GRČAR
.....O. OGRIN

Gostje, vojaki, sosede

.....ZBOR ZARJA

Spremlja: IVANUSH ORKESTER

Vsi sedeži rezervirani Vstopnina \$1.50, \$1.00, 75c.

Vdeleženci se pozivljajo, da pridejo v dvorano pred sedmo uro